

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ	Universitatea „1 Decembrie 1918”
1.2. Facultatea	de TEOLOGIE ORTODOXĂ
1.3. Departamentul	de TEOLOGIE ORTODOXĂ ȘI MUZICĂ RELIGIOASĂ
1.4. Domeniul de studii	TEOLOGIE (ORTODOXA)
1.5. Ciclul de studii	Licență (2020-2024)
1.6. Programul de studii	Teologie Pastorală

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Muzică Teoretică. Liturgia			2.2. Cod disciplină	TP 113		
2.3. Titularul activității de curs	Adam Domin						
2.4. Titularul activității de seminar	-						
2.5. Anul de studiu	I	2.6. Semestrul	I	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E	2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)	O FD

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	2	din care: 3.2. curs	1	3.3. seminar/laborator	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5. curs	14	3.6. seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp de studiu individual					ore
• Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					3
• Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					4
• Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					3
• Tutoriat					4
• Examinări					2
• Alte activități (exersări practice)					6
Total ore activități individuale					22

3.7 Total ore studiu individual	22
3.8 Total ore din planul de învățământ	28
3.9 Total ore pe semestru	50
3.10 Numărul de credite	2

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu este cazul
4.2. de competențe	Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	<i>Ecran de proiecție, videoproiector, lap-top, flipchart, sistem audio</i>
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	<i>Sală dotată cu tablă</i>

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>-cunoștințe generale privind utilizarea resurselor de învățare privind formare profesională;</p> <p>-cunoștințe și abilități practice privind cercetarea în domeniul științelor religioase și istorice;</p> <p>-capacitate de a înțelege fenomene religioase și culturi noi;</p> <p>1.Cognitive</p> <p>a.să cunoască generalități și particularități legate de periodizarea istoriei muzicii-Antichitatea, Evul Mediu,Renașterea,Barocul, Clasicismul, Romantismul, Epoca contemporană</p> <p>-să definească și să înțeleagă elementele de limbaj muzical-melodie, ritm, armonie, polifonie,dinamică, agogică, timbru</p> <p>-să utilizeze corect termenii de specialitate:epocă istorică ,stilul epocii, stilul compozitorului;</p> <p>-să dobândească noțiuni generale de bază despre viața și creația compozitorilor și noțiuni particulare despre sonoritatea lucrărilor personalităților artistice diverse ;</p> <p>b.Explicare si interpretare :</p> <p>-realizarea de conexiuni cu evoluția altor forme de artă și de gândire:religie filosofie, literatură, arte plastice;</p> <p>-argumentarea enunțurilor în funcție de cunoștințele dobândite la celelalte discipline de bibliografia generală și de specialitate;</p> <p>-analiza și sinteza unor informații cu privire la evoluția epocilor,a stilurilor generalizarea noțiunilor privind gândirea muzicală a unei epoci, concretizarea cu privire la înțelegerea principiilor de creație aparținând unui compozitor;</p> <p>-demonstrarea, organizarea și planificarea informațiilor teoretice și a audițiilor aferente în scopul dezvoltării capacității studenților de a înțelege și selecta valoric lucrările muzicale pe parcursul evoluției istorice ;</p> <p>2. Tehnice / profesionale:</p> <p>-descrierea unor stări, sisteme, procese, fenomene cu ajutorul exemplelor muzicale sau imaginilor-utilizarea retroproiectorului,folosirea dividiurilor.CD-urilor în scopul receptării și înțelegerii informațiilor;</p> <p>-capacitatea de a transpune în practică informațiile dobândite cu ajutorul exemplelor muzicale sau de tip multimedia;</p> <p>-cursurile și seminariile trebuie să dezvolte abilități de cercetare, de creativitate prin diverse metode;</p> <p>-în urma desfășurării cursurilor și seminariilor studenții trebuie să aibă capacitatea de a soluționa diverse aspecte legate de problematizarea noțiunilor istorice,stilistice și estetice caracteristice unei epoci, unui compozitor sau unei lucrări muzicale</p> <p>3. Atitudinal – valorice :</p> <p>-se urmărește găsirea fundamentului etic comun al gândirii artistice proprii fiecărei epoci,descifrându-se atât aspectele pasagere,cât și cele permanente în evoluția vieții artistice în special și a vieții spirituale în general;</p> <p>-se urmărește astfel dezvoltarea capacității studenților;</p> <p>-dezvoltarea capacității studenților de a înțelege și selecta creațiile artistice nu doar prin prismă stilistică și estetică ci mai ales prin aceea de ordin etic,descoperind astfel criteriul esențial de selecție a valorilor</p>
Competențe transversale	<p>- CT1. Aplicarea strategiilor de munca riguroasa, eficientă și responsabilă, de punctualitate si conștiinciozitate misionara, pe baza principiilor, normelor si valorilor doctrinare, religioas-morale si canonice</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Disciplina urmărește dobândirea cunoștințelor teoretice și practice privind evoluția istoriei muzicii,a fenomenelor muzicale și a personalităților din
---------------------------------------	--

	domeniul muzicii.
7.2 Obiectivele specifice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Asimilarea unor cunoștințe generale de istorie a muzicii bisericești de tradiție bizantină din spațiul românesc în general și din spațiul transilvănean în special 2. Însușirea elementelor de bază privind notația muzicală psaltică și liniară 3. Formarea deprinderilor practice de cântare bisericească de strană și corală 4. Formarea deprinderilor practice privind recitativul liturgic 5. Cunoașterea rânduielilor slujbelor bisericești (tipic și ritual) 6. Înțelegerea bazelor teologice a cântării bisericești și a imnografiei ortodoxe

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Observații
1. Generalități despre muzica bisericească bizantină (izvoare, semiografie, moduri) și pătrunderea acesteia la români; reprezentanți din secolele VIII-XVIII (melozi și imnografi bizantini);	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
2. Cărțile de cult din Biserica Ortodoxă Română. Rânduieți tipiconale	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
3. Ecclesiologie euharistică	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
4. Cadrul modal al muzicii religioase	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
5. Evoluția textului și a muzicii asociate canonului euharistic	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
6. Tipuri de Liturghii	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
7. Rituri și ritualuri euharistice	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
8. Primele traduceri românești de cântări bisericești (începutul sec. XVIII); melodii specifice românești păstrate până astăzi; reforma chrysantică și notația modernă psaltică.	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
9. Cântările Sfintei Liturghii I: Ectenia mare, Antifoanele (în varianta uniformizată și în varianta transilvăneană)	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
10. Cântările Sfintei Liturghii II: Veniți să ne închinăm – Heruvicul (în varianta uniformizată și în varianta transilvăneană)	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	4 ore fizice
11. Cântările Sfintei Liturghii III și IV	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	4 ore fizice

12. Cântarea corală contemporană la Sfânta Liturghie	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
8.2. Seminar		
1. Audiții muzicale din principalele etape stilistice ale muzicii bisericești I	Dialog, analize lucrări de seminar	1 oră fizică
2. Exerciții de solfegiere pe ambele notații muzicale	Dialog, analize lucrări de seminar	1 oră fizică
3. Rânduiala Sfintei Liturghii a Sfântului Ioan Gură de Aur	Dialog, analize lucrări de seminar	1 oră fizică
4. Rânduiala Sfintei Liturghii a Sfântului Vasile cel Mare	Dialog, analize lucrări de seminar	1 oră fizică
5. Chinonice	Dialog, analize lucrări de seminar	1 oră fizică
6. Canonul liturgic al Bisericii	Analize lucrări de seminar	1 oră fizică
7. Principalele anaforale euharistice	Dezbatere argumentativă	1 oră fizică
8. Anaforalele alexandrine	Dialog, analize lucrări de seminar	1 oră fizice
9. Barberini graecus 336- analiză și prezentare	Dialog, analize lucrări de seminar	1 oră fizice
10. Anforalele antiohiene	Dialog, analize lucrări de seminar	1 oră fizică
11. Canonul euharistic roman	Dezbatere argumentativă	1 oră fizică
12. Papyrusul Stasbourg 245	Dialog, analize lucrări de seminar	1 oră fizică
13. Canonul apostolic al Bisericii	Dialog, analize lucrări de seminar	1 oră fizică
14. Tradiție-Canoane Apostolice	Dialog, analize lucrări de seminar	1 oră fizică

8.3. Bibliografie:

- ✓ Pr. Prof. Dr. Nicu Moldoveanu, Istoria muzicii bisericești la români, Editura Basilica, București, 2010
- ✓ 2. Dicționar de muzică bisericească românească, Editura Basilica, București, 2013
- ✓ 3. Prof. N. Lungu, Pr. Prof. Gr. Costea, Prof. I. Croitoru, Gramatica muzicii bisericești psaltice, București, 1951 (1993, 1997).
- ✓ 4. Nicolae Lungu, Muzica liniară (teorie și solfegii), volum îngrijit de N.Moldoveanu, Constantin Drăgușin și Victor Frangulea, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2003.
- ✓ 5. Cântările Sfintei Liturghii și alte cântări bisericești, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București 1992, 1999, 2006.
- ✓ 6. Anastasimatarul Uniformizat – Vecernierul, București, 2002 (Ediție îngrijită de Pr. Prof. Dr. Nicu Moldoveanu, Pr. Lect. Drd. Victor Frangulea, Diac. Prof. Drd. Stelian Ionașcu).
- ✓ 7. Dimitrie Cuțanu, Cântările bisericești după melodiile celor opt glasuri, Viena, 1890 și Sibiu 1943
- ✓ 8. Pr. Prof. Dr. Vasile Stanciu, Muzica Bisericii Ortodoxe din Transilvania, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj, 1996.
- ✓ 9. Vasile Stanciu, Anastasimatarul, sau cântările Vecerniei de Sâmbătă seara și ale Utreniei de duminică dimineața compuse și fixate pe notație liniară după melodiile celor opt glasuri, notate de preotul Dimitrie Cuțanu, Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2010
- ✓ 10. Cântările Sfintei Liturghii și alte cântări liturgice la sărbătorile de peste an, Antologie de texte muzicale alcătuită de Pr.prof.univ.dr.Vasile Stanciu, Ed. a II-a, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2011
- ✓ 11. Pr.Prof.Vasile Stanciu, Slujbele Sfinților Români din Transilvania și alte cântări bisericești, Editura Arhiepiscopiei Ortodoxe a Vadului, Feleacului și Clujului, Cluj-Napoca, 1990.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Cursul este o radiografie analitică a realităților istorice, culturale și politice care marchează fundamental devenirea umană în spectrul religios creștin realizând premisele unor dezbateri inter și intrareligioase.

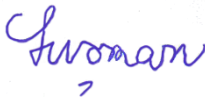
--

9. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	<i>Evaluare finală</i>	<i>Evaluare frontală/orală pe baza unui subiect extras de student</i>	50%
		-	-
10.5 Seminar/laborator	<i>Verificare pe parcurs</i>	-	-
	<i>- Activitate la seminar</i>	<i>Elaborarea unei lucrări caracteristice cercetării și redactării științifice</i>	40%
		<i>Implicare în dezbateri</i>	10%

10.6 Standard minim de performanță:

Pentru nota 5 (cinci): cunoaște elementele care individualizează creștinismul în relație cu alte culte ale antichității; organizarea creștinismului; structura Bisericii; problematica teologică a primelor 4 Sinoade Ecumenice.

Data completării 20.09.2020	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar - .....
Data avizării în departament 21.09.2020	Semnătura director de departament	